

Izdavač:

Fra Marijan Kumburik

Tiskara:

Mr. Antun Kubišev

Knjiga je tiskana u povodu velikog jubileja, 2000. godina od rođenja Isusa Krista i 100. obljetnice Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda u Subotici.

Recenzent:

Fra Marijan Kovačević

Ilustracije:

Mr. Antun Rudinski

LAZAR FRANCIŠKOVIC

STARÁ CRKVA

Spjev

SUBOTICA
2000.

СЕРБИЈСКИ ЈАЗИК

СТАВА ГИМА

2195

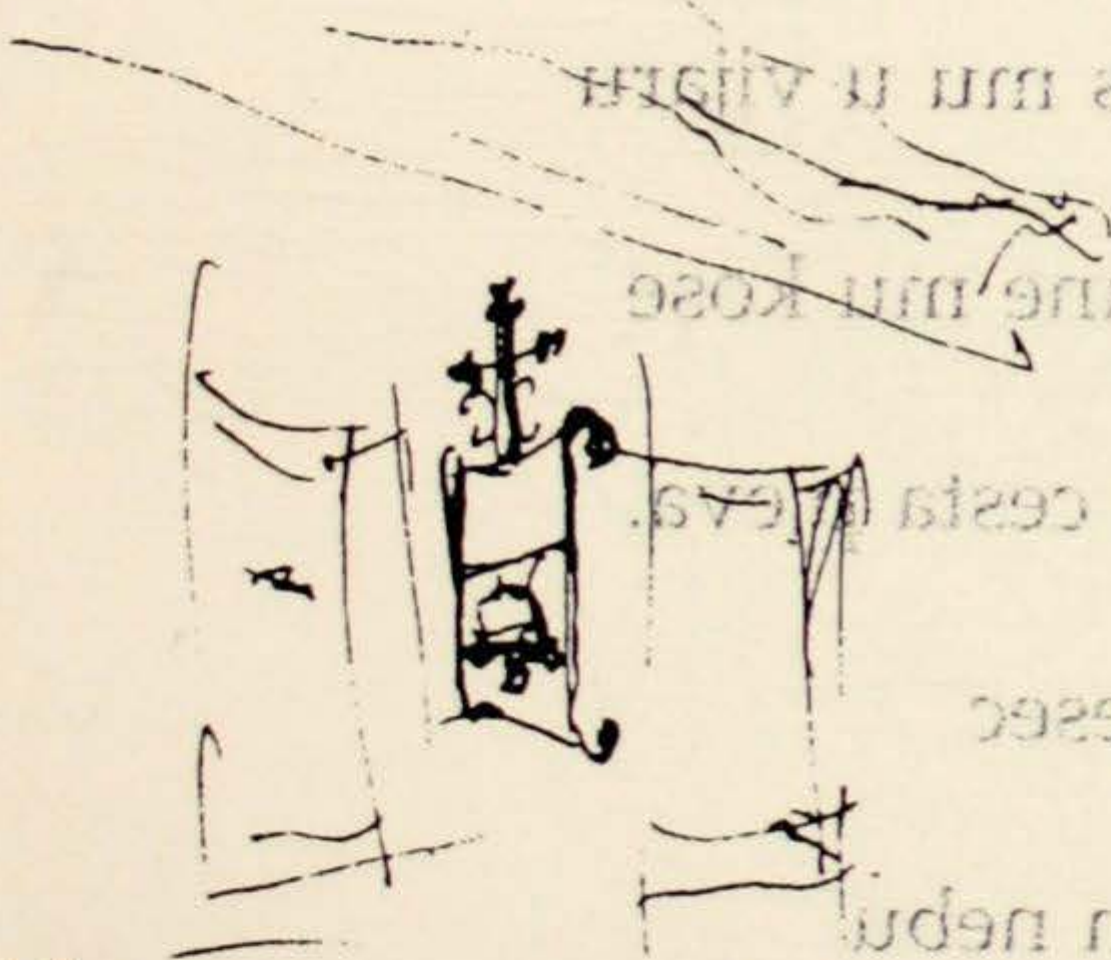
СРБИЈА
2000

U razmrvljenom zrcalu
Sunca,
Biserni Angelus zvona.

Vjera il nevjera na vratima
Pri izdanu grada u ravnici.

Štarka je varoš,
Zagonetka!
Iz slatnji putnika,
Koji želeli doseć
Osim triju mudraca!

Ali... - glas mi u vijetru
Koji oko vjane mi rose
I lica
Hir mnogih cesta
A zlatni Mjesec
Zastao
Na zlatnom nebu
I lagano
Sa zlatnim teće.

U mrkoj ruci
Čaša iz zaboravljene kleti,
Puna vina.

Kad bih imao kome...

Svaka je varoš,
Zagonetka!
Iz slutnji putnika,
Koji želeli doseć
Ôsim triju mudraca!

Ali... – glas mu u vijaru

Koji oko vrane mu kose
I lica
Hir mnogih cesta pjeva.

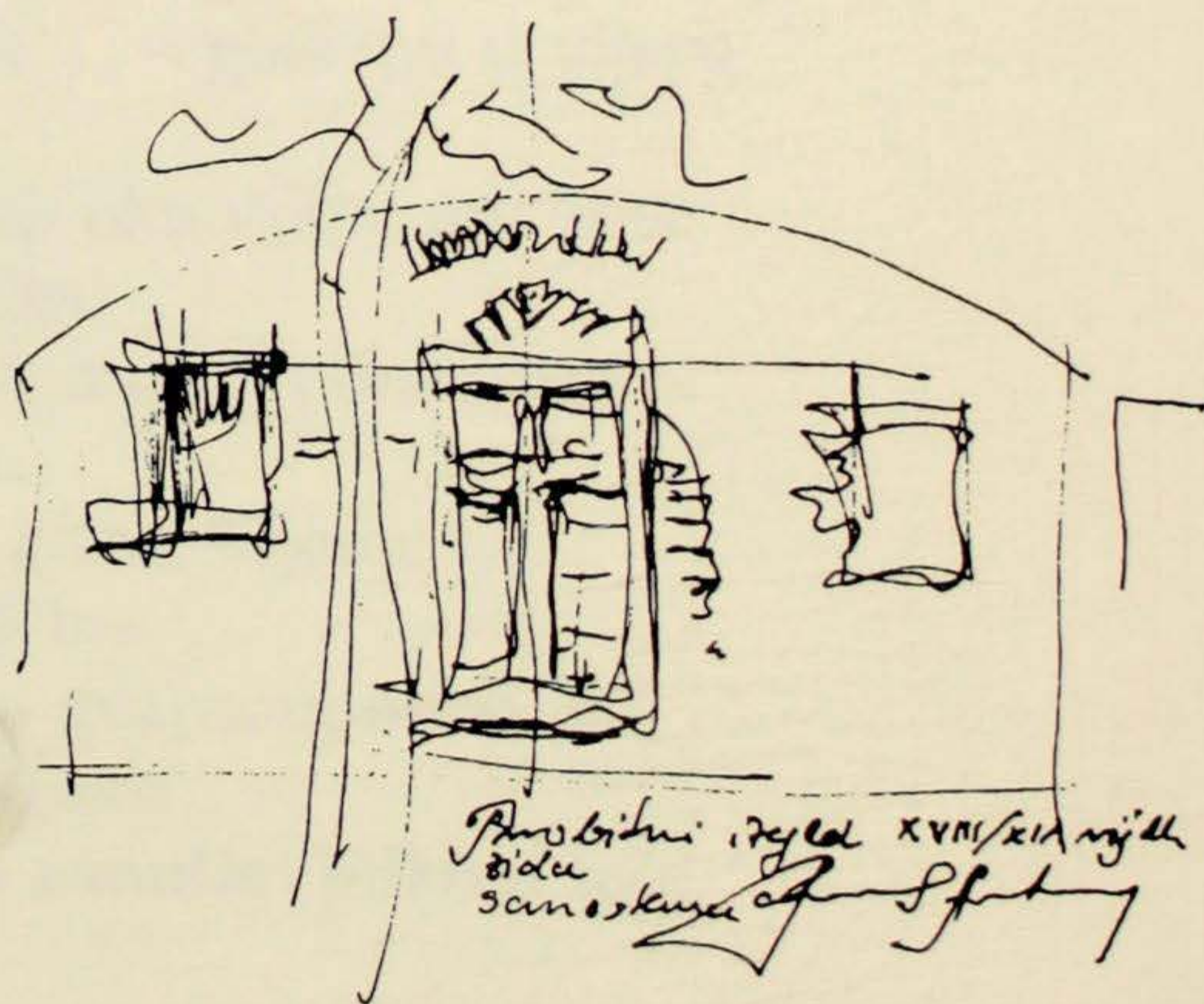
A zlatni Mjesec
Zastao
Na azurnom nebu
Lagano
Sa usnulim pukom teče.

Čini mu se,
Nakon
Tolikh ljeta
U ovoj varoši
Opet je gost.

Židne od pješčara
I u njima
Labirint sati
Nepomiren
Dogadajima života.

Čini mi se
Nakon
Tolikih ljeta
U ovoj varoši
Opet je gost.

Kad nemoral
Moral,
Za tren zastre,
Tad,
U cik jutarnjice
Duh proroka
U vidu orla
Proći
Ovim će
Div-krajem.

10
N bodricima riječi
Protocolum religiose
Domus
Sabatkiensis
Fratrum Minorum ...
Die misli i istine,
O krajolik
Po peru kroničara.

U hodnicima riječi:
Protocolum religiose
Domus
Sabatkiensis
Fratrum Minorum...

Dio misli i istine,
O krajoliku
Po peru kroničara.

Sa tisuć i tisuć voda
Puteva,
I znan neznan Crkava

Sokaci,

O čaši biser vode
Budni,
Neumorno sniju.

Na oluj-varoš kući. 2
Oko ura. 3
Tihi redovnički mrs. 4
Ćudi vremena. 5

O čaši bistre vode
Budni
Nemirno snij.

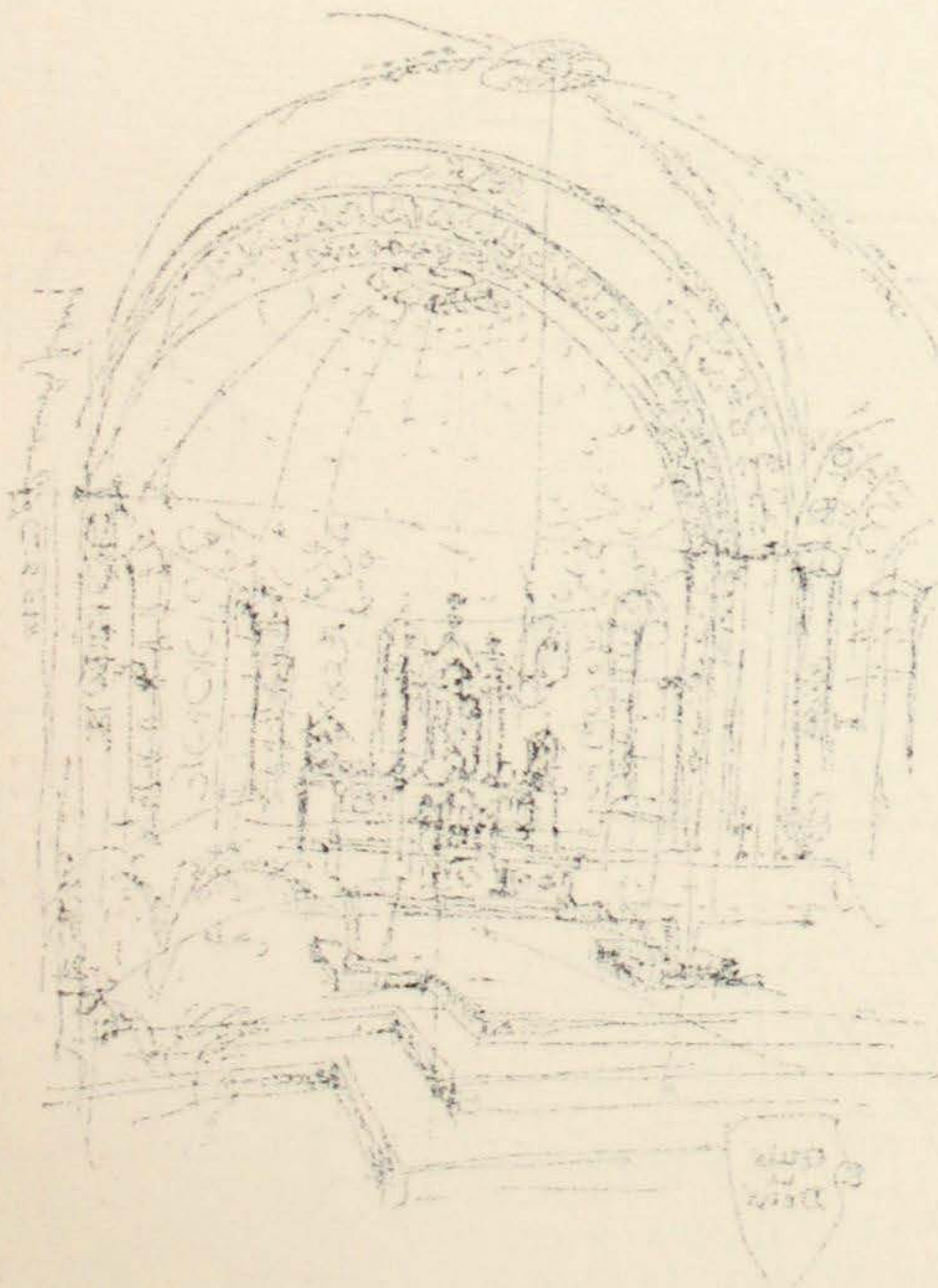

Vojne narôda
Pitominom
Teško bole.

Utrazje u puti
Mješecima
Tijelo trija

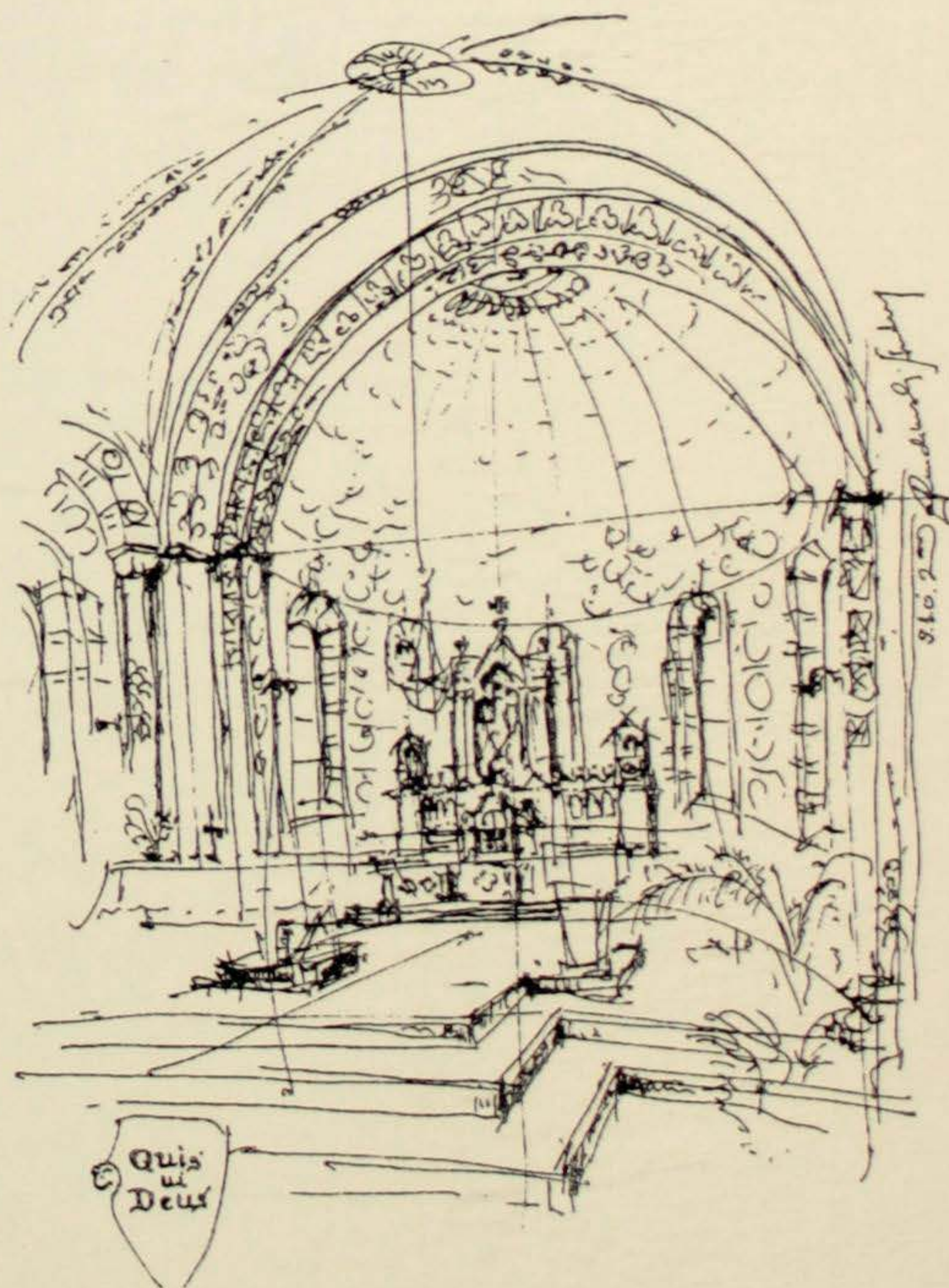
Imenid sidina
Koraci
U molitva
Pokajnika

Vitraže u buri
Mjesečina
Tiho njija.

Izmeđ zidina,
Koraci.
Il molitva
Pokajnika.

Ovaj je grad
Tajna,
Zaboravljenih oluja
I div-ubogara.

U kuli,
Krug priča
Vri.

Vode i vjetrovi
Što je klesaše
Srca
Svoja stišću.

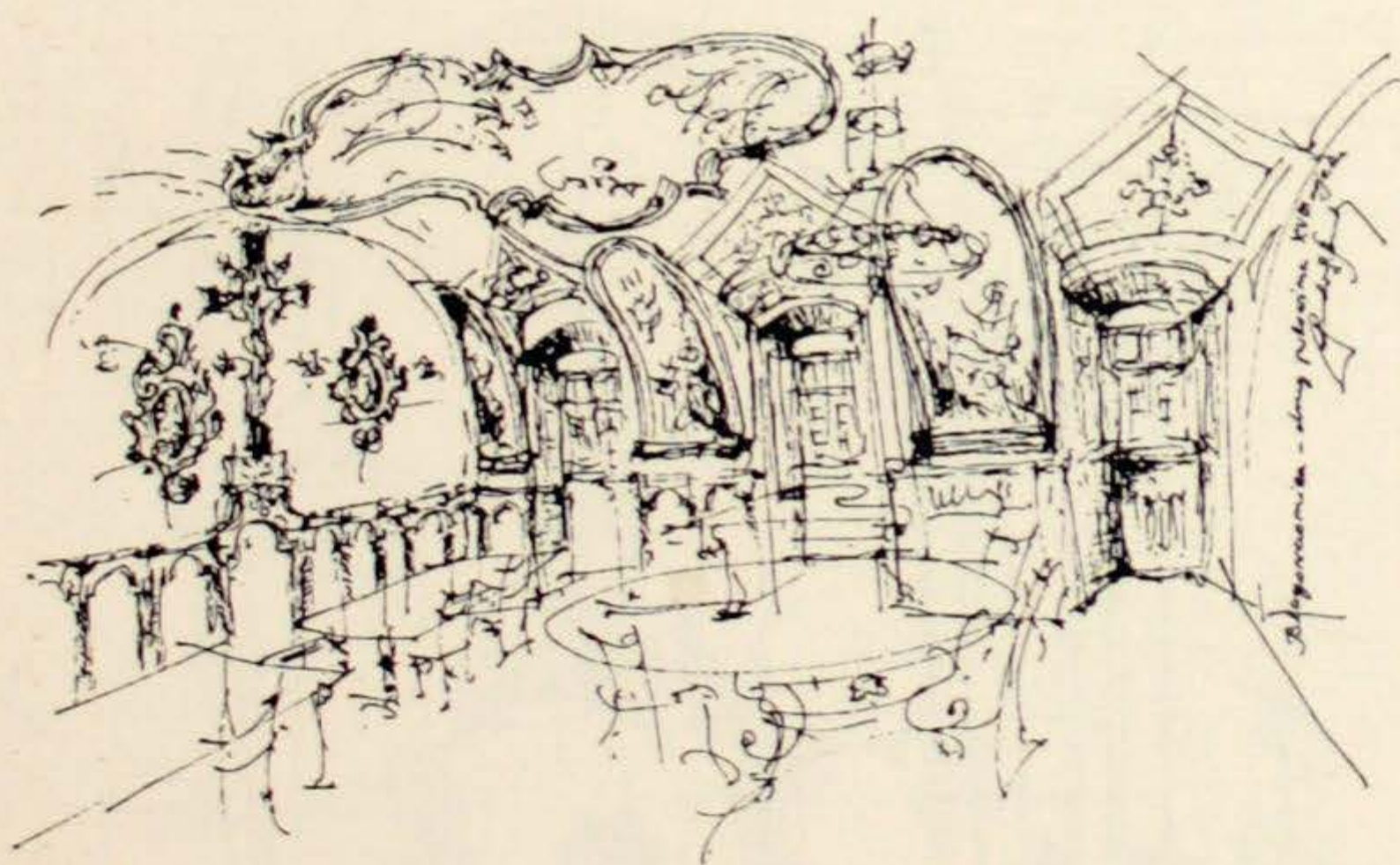
Ceste,
U onokraj
Il ovokraj,
Mirno
U sebe se
Gube.

Jedno večer,
Dok avlijom
Vjetar,
Jesenjim lišćem
Je vijo.
Uz lampaš,
Otac
Dječaku je govorio:
Pred pukom
I fratrom na čilašu.
Iz mutnih
Talasa Dunava
I svjetla,
Slika
Crne Gospe
Je izronila.

Badnjača,
U posno
Predbožićno vrijeme,
Ratom uspavane varoši
Šuti.

Blizu
Jezer-oka ravnice,
Greda!

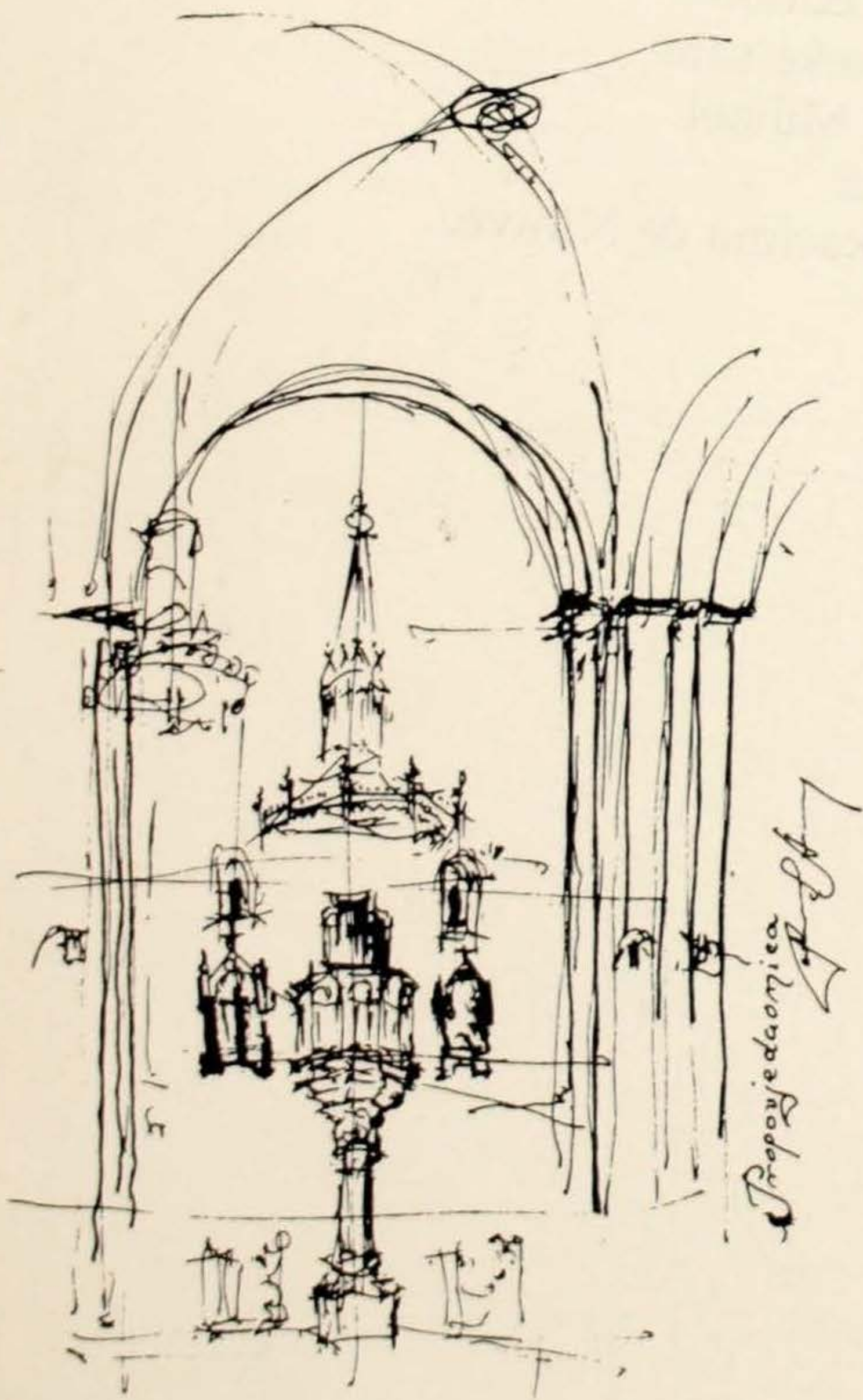
Kolona puka krišom korača.

Vir-uvir
Nepoznatih vjetrova
Vjekova.

7oliki
Isprazni grijesi,
Za bolje sutra
Ljudi.

Propovedaonica
L. R. 17

*U ponoći Jahve pobije sve pr-
vorođence po zemlji egipatskoj:*

Izl. 11, 29:

Jednom,
U neke sate
Sv. Mihael
Zać,
Sokacima će Ninive.

Pijani oblaci grožđa,
Unoćili
Vina i žar-sunca,
U sam cik ove mir-noći.

•
Ispod
Hramskih vrata
Tisuću devetsto
Pedeset i...
Fratrova zemni
San.

Nekad beskrajem hodali sa narodom.

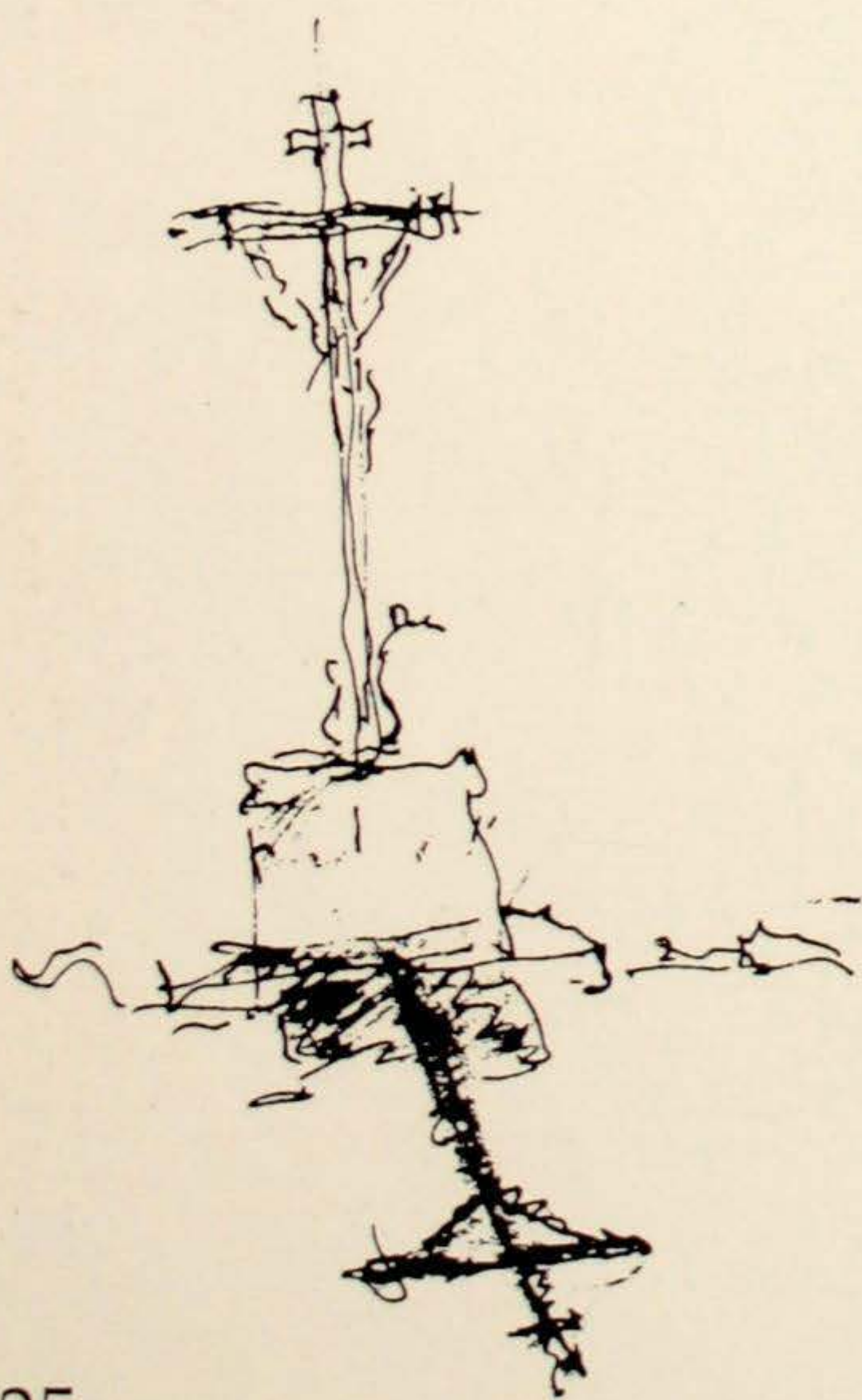
Danas u kapeli
Na groblju
Šute uskrsnuće.

Procvalo,
O trudu mijena vremena
Sred groblja.

Drvo križa,
Krvlju Sina Čovječijeg
Posvećeno.

U ovome času
Kristov lik,
Luna na nebu
I svjetlo svijeće
Pri zemlji,
Kâd ljubavi
Po njem liju.

Christ
King

Po ponoći
Rubom grada
I pólja,
Usnuli redovnici
I ini,
U varoši
Mrtvih i živih.

Kamen-fijuk
Nekog hladnog
Vjetra.

Vapaj onih,
Koji su bili
Bit i jesu.

Žbilja je drevna istina
O čovjeku,
Za obilj-životom trajanja.

Još Pijetao
Orosjem rose sati
Glas svoj
Osladio nije.

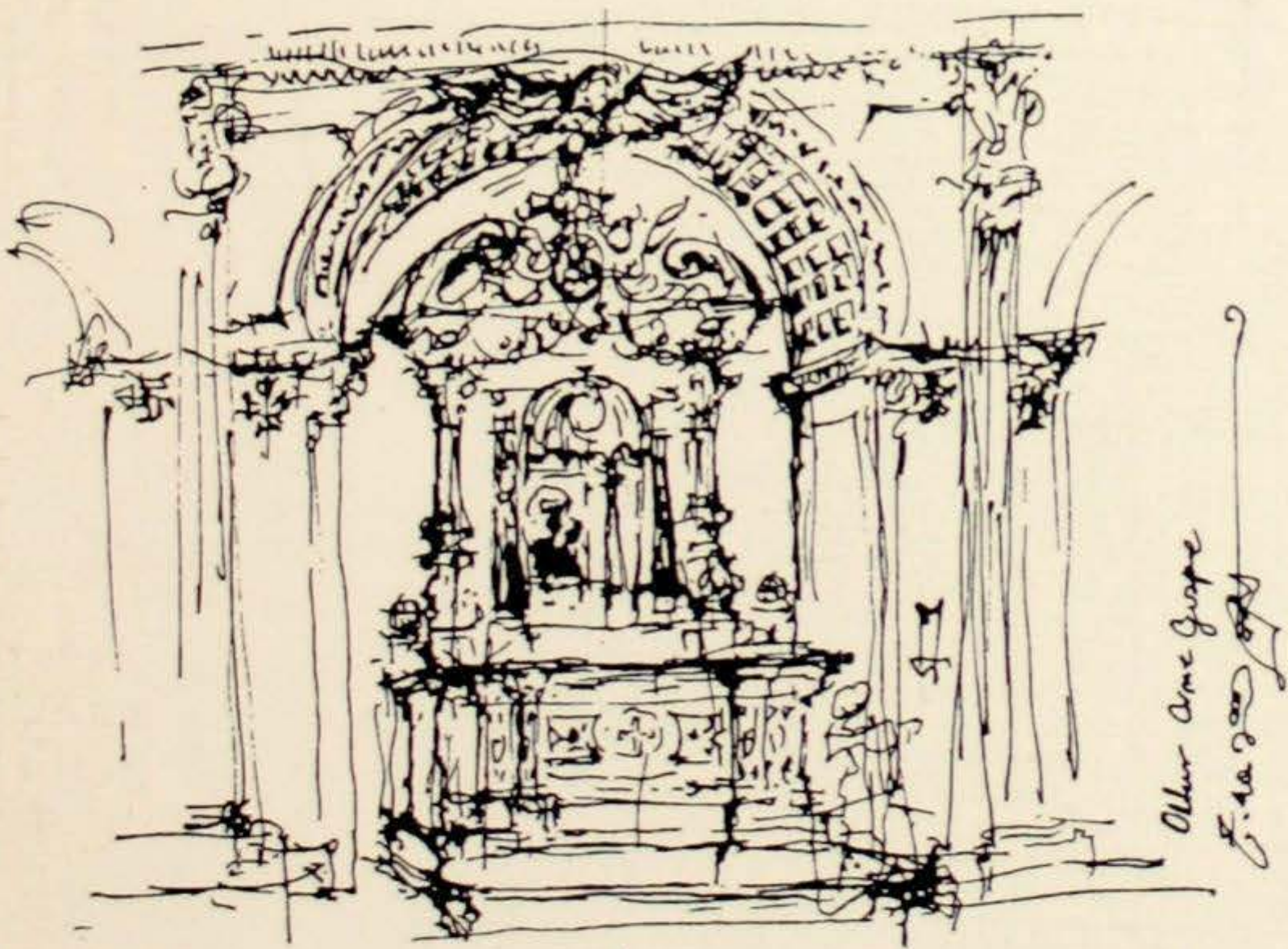

Ponekad neki fratar
Sa torbom na ramenu
Mine,
Uvratinama salaša.

Ušorenim,
Zelenilom samostana
Sedefni
Vrtlar mjesec,
Čudi
Brigi se košave.

Svjetlo žarulja i uzdah puka,
Poklon-zlatom
Na mramornom oltaru
Oko draga Gospina lika
Svoju vruću molitvu
Tiho moli.

g
gle,
Zvezdani vidici neba
Koje oči zvjezdoznana
Vidjele nisu.
Iz azur neba
Se mreškaju.

Dok ćudljiva oluja
Noć,
Ne vraća na početak,

Svih java.

Jel noćasnji
Gost-hodočasnik,
Nekada davno
Kao radoznalo dijete
Pošao
Sa salaša?

Bagrem,
Za vedre noći
Cvatom zvijezda na granama
Kad se javi.

Slavuj,
Iz grla sjeti
Tvog se
Zlatnog djetinjstva
Mama!

Ne tuži,
Što čovjeku na cesti
Večeru i laku noć
Nitko,
Poželit neće.

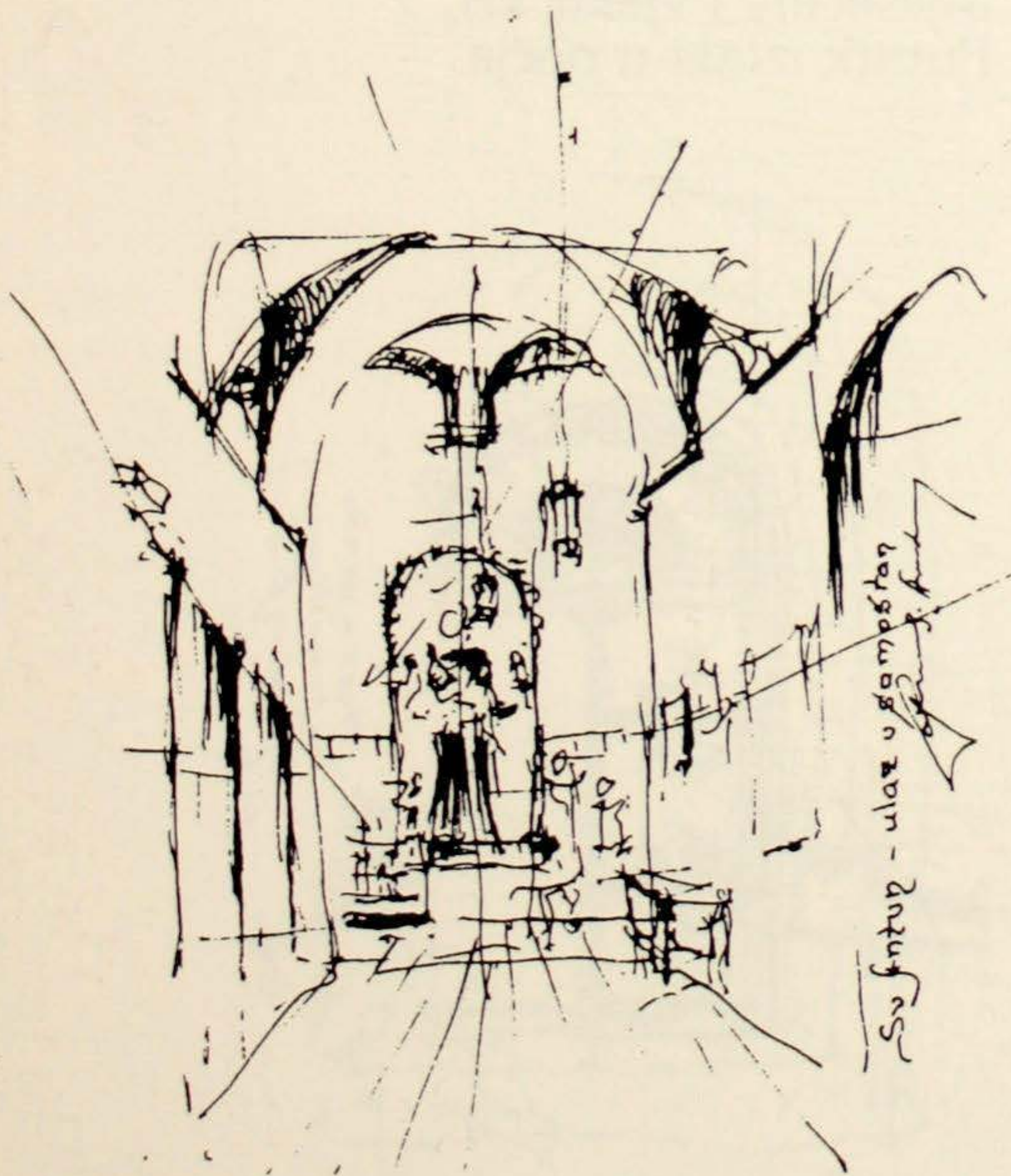

– Ne uzimajte, – reče im, –
ništa za put: ni štapa, ni torbe, ni
kruha, ni novca! Niti imajte po
dvije haljine!

Lk. 9, 3–4:

Uoljeti stvorenja
Iako te smiju,
Ljube i kude.

Sami griješni,
Nepokoljebivi u vjeri
Ostanimo ljudi.

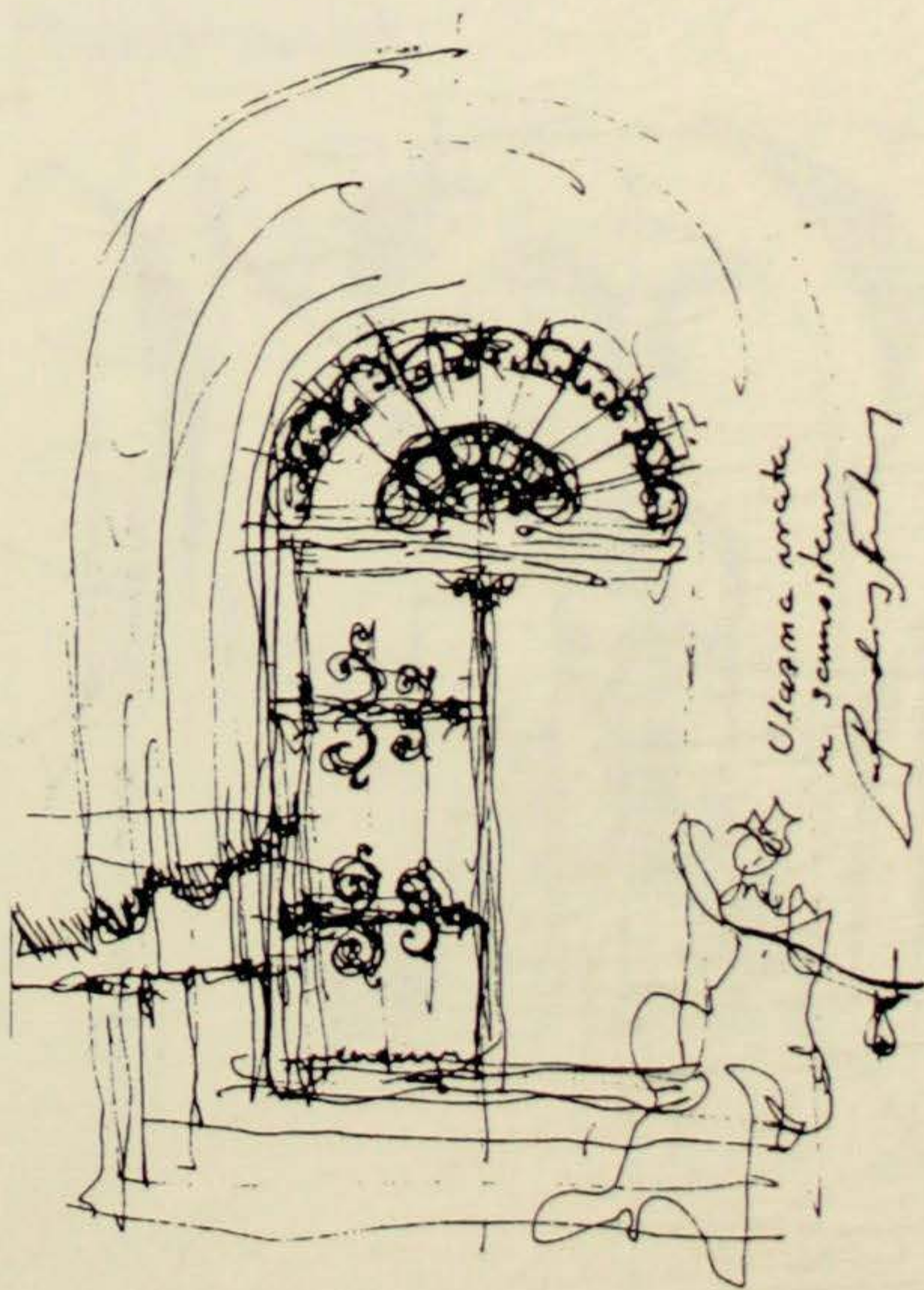
Sijedi fratar:
Samotnjak... kao i ja...

Unaokolo palače
I uspavanog grada,
Uporni tul-vijar.

... Bog,
Neka te
Čuva!

Staračka ruka u zraku
I znak svetoga križa.

Vrata ćelije otvaraju
Mjesečina i vjetar kri,
Putnik izlazi u noćje.

O, Putniče!
U noći bez sna,
Šuti... o tajni varoši
Kao ispovjednik.

Purpur dana u vrutku vrela.
Putnik zagledan
U tornjeve i glas zvona oko njih.

Lice mlade risaruše
Kroz maglu
Sa spomenkom u očima.

Bijeli galeb s jecajem oluje hrva.

Ojezereno nebo
Ziba,
U azuru jutra.

Nastavlja lagano sebi:
Toliko toga...
Zlato-lišće i oblaka vjetrova huj...

U Subotici ... VI. 1996. god.
Utorak, na Veliku Gospu, 15. VIII. 2000. god.

SPJEV „STARA CRKVA“

Prigodom velikog jubileja Crkve 2000. obljetnice od Gospodinova utjelovljenja i 100. obljetnice Hrvatske franjevačke provincije svetog Ćirila i Metoda svjetlo dana ugledao je spjev „Stara Crkva“ od pjesnika Lazara Franciškovića.

Kroz prizmu STARE CRKVE pjesnik gleda u prošlost, razmatra sadašnjost i nada se budućnosti. Sve to promatra i doživljava pjesnik u liku putnika, domoročana, ali sada gosta, koji u mrkoj ruci drži čašu punu vina. Nakon dugo vremena vratio se kući i htio bi nazdraviti od radosti ili tuge vinom iz zaboravljene kleti „ali kome“?, jer ga više nitko ne pozna. On je zapravo tražitelj Vjere u Boga i čovjeka. Putnik se sjeća usmene predaje koju mu je otac pripovijedao o doseljenju njegova naroda sa slikom Crne Gospe na čelu i fratrom na čilašu. U njoj se čuju „koraci između zidina ili molitva Pokajnika“.

Predivan je PUTNIKOV doživljaj križa Gospodinova koji je nasred groblja, koji nije suho drvo nego procvalo, po čijem liku „Luna na nebu i svjetlo svijeće kâd ljubavi liju“.

Sav doživljaj Stare crkve i Varoši događa se pod okriljem noći, obasjane mjesečinom i burom košave i javlja se misao: jednom će duh proroka „u cik jutarnjice proći“ ovim krajem da navjesti novo doba.

Putnik u liku sijedog fratra Samotnjaka, čini nam se, nalazi vjeru i govori kao i sâm redovnik: „voljeti stvorenja iako te smiju, ljube i kude. Sami griješni, nepokoljebivi u vjeri ostanimo ljudi“. To je glavna PORUKA OVOG SPJEVA.

Sjeća se prošlosti i ljudi koje je susretao i nastavlja dalje.

Spjev je sažet, pun poruke iz izvorne pjesnikove inspiracije i može bivati molitvenom i pjesničkom inspiracijom mnogima.

Subotica, 5. X. 2000. Fra MARIJAN KOVAČEVIĆ

Lazar Francišković
STARA CRKVA

Izdaje:
FRANJEVAČKI SAMOSTAN, SUBOTICA

Za izdavača:
Fra ANDRIJA MATIĆ, gvardijan

Recenzent:
Fra MARIJAN KOVAČEVIĆ

Lektor:
Fra LEOPOLD IVANKOVIĆ

Tehnički urednik i korektor:
STIPAN STIPANČEVIĆ

Kompjutorska priprema:
„MM print“, Subotica

Crteži:
Mr. ANTUN RUDINSKI

Tisak:
„GLOBUS“, Subotica

CROATICA

BIBLIOTECA

ZKVH SUBOTICA

K
FRA
S